

vati svojim članom, posebno delavcem lastne hiše z vrtom in dvoriščem potom letne armotizacije, tako, da plačujejo udeležniki, katerim se je hiša zidala ter izročila z vrtom vred v posest, vsak mesec ali teden dogovorjeni znesek ter preide potem hiša v določeni dobi v popolno last dotičnika. — V načelstvo zadruga so izvoljeni gospodje: Dr. Ivan Dečko, odvetnik; Ivan Krančič, mestni kaplan; Franjo Jošt, revizor slovenskih posojilnic; Ivan Rebek, ključavničarski mojster; Ferd. Gologranc, zidarski mojster; Rudolf Libensky, črkostavec in Al. Terček, knjigovez, vsi v Celju. Zadruga bo začela kmalu delovati in si je že zagotovila za take hiše jako ugodno veliko stavbišče, obsegajočo kakih 5200 □ sežnjev. To zemljišče razdelilo se bo na posamezne dele, obsegajoče 100 □ sežnjev, na katerih se bo postavila hišica z 2 ali 3 sobami, kuhinjo, vežo in shrambo in pri katerih bo še ostal precejšen vrtič. Kdor hoče k stavbeni zadruzi pristopiti, naj se oglasi pri g. Joštu v posojilnici celjski ali delavskem društvu v Celju.

Kapela pri Radgoni. G. Iv. Fras, sluga knezošofijske pisarne v Ljubljani nam je poslal več lepih knjig in 36 komadov družinske pratike brezplačno. S tem potom se mu bralno društvo pri Kapeli prav pristrčno zahvaljuje in želi, da bi ga mnogi posnemali. Bog ga živi! Bralno društvo.

Južnoštajerska gospodarska zveza.

Dne 27. marca 1901 so stavili g. poslanec dr. Ploj in tovariši naslednjo interpelacijo na poljedelskega in pravosodnega ministra:

Da se gospodarsko združništvo na Spodnjem Štajerskem spravi v enoten tir, da se razvija in razvita, izvolil se je l. 1900. v Mariboru odbor, ki si je stavil nalogo, da ustanovi osrednjo zadrugo vseh spodnještajerskih zadrug pod imenom Južnoštajerska gospodarska zveza ali po nemškem »Südsteirischer volkswirtschaftlicher Verband«.

Po pravilih, ki so sestavljena v smislu združnega zakona z dne 9. aprila 1873, bi naj bila ta zveza zadruga z omejenim poroštvom in pristopale bi lahko k zvezi fizične in juristične osebe, predvsem bi seveda naj bili udje posamezne zadruga. Dne 6. sept. 1900 so se predložila pravila c. kr. okrožnemu sodišču v Mariboru za vknjiženje. Okrožno sodišče v Mariboru je odklonilo vknjiženje. Na priziv proti tej odklonitvi pri nadsodišču v Gradcu in najvišjem sodnem dvoru se je odgovorilo, da juristične osebe, torej posebno zadruga ne morejo biti udje zadruga. Predložena pravila so potemtakem protipostavna in njih vknjiženje nedopustno.

Enak odbor kakor v Mariboru se je osnoval tudi v Gradcu, samo nekaj pozneje. Sestavil je pravila za »zvezo gospodarskih zadrug na Štajerskem, registrovano zadrugo z omejenim poroštvom«. Pravila se opirajo na ista načela kakor pravila spodnještajerske zveze. Predvsem je tudi v teh graških pravilih določeno, da morejo biti udje zveze fizične in juristične osebe, potem takem tudi zadruga. Graški odbor je predložil svoja pravila dne 26. okt. 1900 deželnemu sodišču v Gradcu, da jih vknjiži, in bila so brez obotavljanja vknjižena. Res, neka razlika je bila že od začetkoma med obema zvezama. Dočim so se graškim odbornikom določile jako lepe plače, zavézali so se odborniki spodnještajerske zveze, delati zastoni.

V Gradcu ustanovljena zveza stoji pod varstvom štajerskega deželnega odbora. Kakor vsako podjetje štajerskega dež. odbora, meri tudi to podjetje na to, da se nemškemu delu dežele na škodo slovenskega dela dajejo ugodnosti in da naj tudi gospodarske zadeve služijo njegovim strankarskim političnim namenom. Slovencev je tretjina vsega štajerskega pre-

bivalstva in v slovenskem delu dežele je združništvo mnogo starejše in mnogo bolj razvito nego pri Nemcih. Čeprav hoče graška zveza obsegati celi Štajer in čeprav sestoji njen odbor iz 18. udov, vendar v njem ni nobenega Slovenca. Dobrodejno delovanje te zveze je tudi iz drugih vzrokov popolnoma izključeno. Predvsem pride v poštev velika gospodarska razlika med Spodnjim Štajerjem in nemškim Štajerjem. Tudi razlika jezika, osobito pa vsled mnogoletnega postopanja deželnega odbora in štajarske kmetijske družbe vzbujeno, gojeno in vkoreninjeno nezaupanje nasproti vsem podjetjem od te strani sta nepremagljivi zapreki za plodonosno delovanje graške zveze po slovenskem Štajerju, celo če bi se res nameravalo resno delovati. To moramo tembolj poudarjati, ker smo izvedeli, da misli vlada dajati graški zvezi denarne podpore, katerih pa bo, kakor skušnja uči, slovenski Štajer — če sploh kaj — v istini malo okusil.

Pred dvema letoma se je v Celju ustanovila zadruga z omejeno zavezo pod trdko »Merkur« in tudi vknjižila. Ker pa ni ugajala nekaterim nemškonacionalnim vročerkvnežem, zapovedala je vlada svojim uradnikom, da se mora že pravomočno vknjiženje izbrisati. Sodišča so takoj ubogala to povelje.

Po odlokih, v uvodu navedenih, je tudi graška zveza protipostavna. Nam pa ni znano, da bi vlada tudi nasproti tej zvezi postopala na enak način, kakor nasproti zadrugi Merkur v Celju.

Tako različno postopanje na eni strani nasproti Nemcem, na drugi strani nasproti Slovincem na Štajerskem, mora na vsak način povzročiti, da ljudstvo začne sumiti vlado in sodišča, da delajo strankarsko.

Z ozirom na enaka dejstva vprašajo podpisani poslanci visoko vlado:

1. Ali je voljna, se poučiti o teh dejstvih?
2. Ali je pravosodni minister voljan uplivati, da se v bodoče odstrani različno postopanje c. kr. sodišč enoistega deželnega nadsodiščnega okrožja pri vknjiženju zvez gospodarskih zadrug in v dosego tega namena zahteva občno veljavnega odloka c. kr. najvišjega sodišča?

Cerkvene zadeve.

Dve molitveni uri v počeščenje presv. Reš. Telesa. Pod tem napisom je izšla v Cirilovi tiskarni lično opravljena brošurica. Na 31 strani je podano veliko snovi. Po tej knjigi segli bodo posebno radi udje bratovščine sprev. Rešnjega Tel. Dobiva se pri preč. g. stolnem proštu L. Hergu.

Sedemstoletnica na Remšniku. V svet. letu 1901 se obhaja pri Sv. Juriju na Remšniku tudi sedemstoletnica ustanovitve župnije. Pavlinski koroški samostan je na Remšniku na svojem posestvu l. 1201 ustanovil župnijo. Torej je že preteklo sedemsto let od iste dobe. Prej so spadali Remšničani pod Lavamünd na Koroškem, potemtakem je na Remšniku ena najstarejših župnij. Da bi se sedemstoletnica v spominu vernega ljudstva bolj korenito ohranila, začeli smo isto obhajati sedaj v velikonočnem času od 25. marca do 2. aprila s svetim misijonom, kojega so vodili prečastiti očetje lacaristi gospodje Macur, Kitak in Pedišek od sv. Jožefa pri Celju. Verno ljudstvo se ga je obilno udeležilo in z veseljem oblegalo spovednice in prejemale svete zakramente prav spokorno, kajti pri vseh pridigah se je duh spokornosti videl ljudem na obrazu in očeh. Obilno so solze tekale posebno pa na cvetno nedeljo popoludne o pol treh, ko smo Jezusa za odpusčanje radi preobilnih prestopkov prosili, takrat menda ni bilo suho nobeno oko. Slovesno je obljubilo verno remšniško ljudstvo na glas, da se ne da zapeljati

od krivovercev, od sovražnikov sv. katoliške in edino izveličavne cerkve; da rajši umrjo, kakor da bi sv. vero zatajili ali od Kristusove katoliške cerkve odstopili in se v zmoto zapeljati dali. To je bil veličasten trenutek in to obljubo hočejo tudi izpolniti in nikdar Jezusa z odpadom žaliti.

Sedemstoletnico smo tedaj začeli s slovesno obljubo, da hočemo kakor dosedaj tudi v prihodnje zvesti katoliški kristjani ostati in mater sv. katoliško cerkev ljubiti do temnega groba in raje življenje dati, kakor Jezusa z odpadom kedaj razžaliti.

Očetom misijonarjem javno zahvalo izrekamo za požrtvovalni trud. Mili Jezus naj stoterno poplača, saj nam ni mogoče.

Udani Remšničani.

Gospodarske stvari.

Nekaj za sadjarje.

(Dalje.)

Na kakošen način naj drevje cepimo? Za debelejšo podlago je najbolj priporočati cepljenje za kožo. Pa tudi divjaki, ki imajo debelost svinčnika, radi uspevajo za kožo cepeni. Vendar je nekatere bolj drobne bolj cepiti z nalogo (prilogo). Ako se cepi za kožo, se mora podlaga dobro mučiti, drugače ne raste cepljenje. Poleti pa in deloma še v jeseni se cepi z zelenim očesom. Zna se v tem času (posebno junija in julija) tudi z zelenim cepičem cepiti, pa se mu sme samo eno oko pustiti, katero še tisto leto požene. Ta način cepjenja je posebno priporočiti za slive in marelice, ali če komu veter cepič zlomi poleti. Pri cepljenju na zeleno oko ni treba cepilnega voska, drugače pa se mora vse dobro zamazati, da se sok ne posuši. Cepljenje v razkol pa se naj opusti!

Ako je treba odraslo drevo precepiti, ker ne rodi dobrega sadu ali ker je nerodovito, naj se to na vseh vejah naenkrat zgodi. Le ako bi komu cepičev primanjalo, naj cepi prvo leto zgornje veje, drugo pa spodnje. Mesto, kjer se veje cepijo, ne sme biti mnogo debelejša od človeške roke pri dlani, ker se drugače slabo zaraste. Mora se torej drevo na kolikor mogoče mnogih krajih cepiti. Ako drevo še ni bilo zaradi starosti onemoglo, bode že navadno v četrtem letu potem sad obrodilo in se tako hvaležno skazalo za trud, ki smo ga imeli z njim.

Da cepljenje ne uspeva, temu je navadno uzrok (po skušnji pisalca) ali cepič sam, ki je že preveč osušen, kar se pozna navadno na njegovej zgrbančeni koži, ali pa se ni rana dobro zamazala, da se je pustila kje kaka majhna odprtina, ali pa se je pozabila dati na zgornjo rez primerna voščena kapica. M. S.

Obvezna revizija zadrug. Strokovnjaki so že dolgo tega mnenja, da mora postati revizija zadrug, med te štejemo posojilne, gospodarske zadruga in konzumna društva, obvezna. Polom posojilnice v Nussdorfu pri Dunaju je spravil to zadevo zopet v ospredje. Nemški združni listi glasno zahtevajo, da vlada in parlament zakonito zahtevajo, da se za zadruga določi obvezna revizija.

Naše spodnještajerske posojilnice so večinoma pri celjski Zvezi. Celjska Zveza ima sicer svojega revizorja, za slovensko posojilništvo velezaslužnega g. Fr. Jošta, vendar v pravilih nima določbe, da mora revizor vsako leto pregledati poslovanje in delovanje vseh članic. Sedanji revizor obišče sicer vsako leto, kakor razvidimo iz letopisov, veliko število Zvezi priklopljenih posojilnic, a vseh zaradi nedostajanja časa ne more, a mu jih tudi absolutno potrebno ni, ker Zveza nima take določbe v pravilih.

Ker je Zveza popolnoma samoupravno društvo, treba je le sklepa občnega zbora,